

Wrocław, 30 listopada 2009 roku

WK.60/226/K-101/09

**Pan
Jerzy Janas
Dyrektor Szkoły Podstawowej Nr 2**

**ul. Rybna 3a
59 – 170 Przemków**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.), w ramach kontroli kompleksowej gospodarki finansowej gminy Przemków przeprowadziła w okresie od 6 do 13 października 2009 r. kontrolę wybranych zagadnień w kierowanej przez Pana Szkole.

Zakres badanych spraw, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym (bez wniesienia zastrzeżeń) 13 października 2009 r. i przekazanym Panu Dyrektorowi. Wykazały one uchybienia i nieprawidłowości, których przyczyną była niewystarczająca znajomość przez poprzednią i obecną Główną księgową obowiązujących przepisów prawa w zakresie gospodarki finansowej i rachunkowości.

Nieprawidłowości i uchybienia zostały stwierdzone w niżej omówionych sferach działalności Szkoły.

W zakresie ustaleń ogólnie - organizacyjnych

W okresie do końca 2008 r. gospodarkę finansową Szkoły regulowały przepisy wewnętrzne wprowadzone zarządzeniem Dyrektora Nr 3/1999 z 10 maja 1999 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji wewnętrznych. Stwierdzono, że instrukcje: obiegu dokumentów finansowo-księgowych, inwentaryzacyjna, kasowa i magazynowa nie były oznaczone jako kolejny załącznik do zarządzenia, brak było również pisemnego potwierdzenia, że zostały przekazane do wiadomości i stosowania na właściwe stanowiska pracy. Instrukcja obiegu dokumentów finansowo-księgowych nie była dostosowana do potrzeb Szkoły, występowały w niej nazwy referatów m. in. finansowy i budżetu czy organizacyjny. Instrukcja nie określała też stanowisk pracy, ani nie wskazywała osób uprawnionych do kontroli dowodów księgowych i zatwierdzenia ich do realizacji.

Zarządzeniem Nr 17 z 9 czerwca 2009 r., które weszło w życie z dniem podpisania, z zastosowaniem od 1 stycznia 2009 r., wprowadzone zostały, oznaczone jako załączniki do zarządzenia, nowe instrukcje: obiegu dokumentów finansowo-księgowych, kasowa, materiałowa, inwentaryzacyjna; w treści zarządzenia nie były podane numery załączników. Z tą samą datą, ale zarządzeniem Nr 2/2009/2010, został wprowadzony i zaczął obowiązywać Regulamin zamówień publicznych. Był on niekompletny i niedostosowany do potrzeb Szkoły (protokół kontroli str. 4).

W zakresie rachunkowości

Do 31.12.2008 r. w Szkole prowadzona była wspólna rachunkowość ze Szkołą Podstawową w Wysokiej, co było niezgodne z art. 2 ust. 1 pkt 4 lit. „a” i art. 10 ust. 1 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.). Od 1 stycznia 2009 r. każda ze szkół prowadzi odrębną rachunkowość.

W okresie objętym kontrolą w Szkole obowiązywały 2 plany kont. Pierwszy wprowadzony został zarządzeniem Nr 2/1999 z 10 maja 1999 r. w sprawie planu kont dla jednostki budżetowej – Szkoła Podstawowa Nr 2 w Przemkowie. Opracowany on był na podstawie nieaktualnego od 24 sierpnia 2006 r. zarządzenia Nr 46 Ministra Finansów z 1 sierpnia 1995 r. w sprawie szczególnych zasad prowadzenia rachunkowości oraz jednolitych planów kont dla państwowych jednostek budżetowych i ich gospodarstw pomocniczych, zakładów budżetowych, państwowych i gminnych funduszy celowych oraz gmin i ich związków (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 14, poz. 60). Wbrew wymogom określonym w § 12 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) nie zawierał on wykazu kont pomocniczych, które powinny być prowadzone do poszczególnych kont syntetycznych. Ponadto nie były w nim ujęte konta 132, „Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych”, 290, „Odpisy aktualizujące należności”, 980, „Plan finansowy wydatków budżetowych”. Aktualnie obowiązujący plan kont wprowadzony został zarządzeniem Nr 16/2009 z 9 czerwca 2009 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości i wszedł w życie z dniem podpisania, z zastosowaniem od 1 stycznia 2009 r. Wystąpiły w nim uchybienia, które polegały na:

- nieujęciu, podobnie jak we wcześniejszym planie kont, konta 132, na którym prowadzono ewidencję oraz kont 290 i 980, na których nie prowadzono ewidencji;
- nieustaleniu zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do niżej wymienionych kont syntetycznych, na których prowadzono ewidencję analityczną: 135, „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, 221, „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 234, „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, 760, „Pozostałe przychody i koszty”.

Załącznikiem Nr 3 do zarządzenia było postanowienie Dyrektora o dopuszczeniu do stosowania w księgowości wymienionych w tym postanowieniu programów komputerowych. Stanowiło ono m. in., że zmiana wersji programów nie wymaga zmian w zarządzeniu, co było niezgodne z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. „b” ustawy o rachunkowości, który wymaga, aby wykaz programów komputerowych zawierał określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji.

W zakresie gospodarki pieniężnej, druków ścisłego zarachowania i rozrachunków

We wszystkich dokumentach rozchodowych brak było wskazania miesiąca, w którym wydatek ma być ujęty na kontach księgowych, co było niezgodne z wymogiem art. 21 ust.1 pkt 6 ustawy o rachunkowości.

W dokumentach źródłowych dołączonych do raportów kasowych brak było daty przyjęcia wpłaty i daty przedłożenia rachunku do rozliczenia. Wpłaty przyjmowane na podstawie kwitariuszy przychodowych nie były na bieżąco ewidencjonowane w raportach kasowych, tylko zbiorczo pod koniec dekady lub miesiąca, wbrew przepisom art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy o rachunkowości i Instrukcji kasowej (pkt 14).

W 2 przypadkach dotyczących poleceń wyjazdu służbowego Nr 13/2009 z 20.03.2009 r. i Nr 22/2009 z 21.04.2009 r. nie zachowano 14-dniowego terminu do rozliczenia kosztów podróży, określonego w § 8 a pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz. U. Nr 236, poz. 1990 ze zm.).

Zasady gospodarki drukami ścisłego zarachowania określone zostały w Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych z 9 czerwca 2009 r. W wyniku kontroli stwierdzono, że w ewidencji oraz na stanie znajdowały się druki świadectw szkolnych typu „MENIS”, które nie są i nie będą wykorzystane, ponieważ w 2009 r. zakupiony został program komputerowy do wypisywania świadectw. Ponadto w ewidencji druków ścisłego zarachowania, pomimo występowania w niej pozycji „Arkusze spisu z natury” nie ujęto tych druków.

Kontrola realizacji zobowiązań wykazała, że w wielu przypadkach nie został dotrzymany obowiązujący termin płatności. Opóźnienia w zapłacie faktur wynosiły od 1 do 57 dni, jednak z tytułu tych opóźnień jednostka nie płaćła odsetek karnych. Regulowanie zobowiązań po terminie płatności, stanowi naruszenie przepisu art. 35 ust.3 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe do wiadomości Panu Dyrektorowi, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie niezbędnych działań w celu wyeliminowania nieprawidłowości szczegółowo opisanych w protokole kontroli, celem niedopuszczenia do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, a w szczególności o:

1. Zamieszczanie w zarządzeniach wprowadzających nowe regulacje wewnętrzne nazw i numerów załączników wraz z postanowieniem informującym, które dotychczasowe przepisy utraciły moc.
2. Wyeliminowanie nieprawidłowości w Regulaminie zamówień publicznych, o których mowa w protokole kontroli na str. 4.
3. Wprowadzenie do obowiązującego Zakładowego planu kont, kont o numerach: 132, „Rachunki dochodów własnych jednostek budżetowych,” 290, „Odpisy aktualizujące należności” i 980, „Plan finansowy wydatków budżetowych”, zgodnie z wymogami określonymi w załączniku Nr 2 do

rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.).

4. Ustalenie zasad prowadzenia ewidencji analitycznej do kont syntetycznych: 135, „Rachunki środków funduszy specjalnego przeznaczenia”, 221, „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 234, „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”, 760, „Pozostałe przychody i koszty”, zgodnie z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów, o którym mowa w pkt 3.
5. Wyeliminowanie z postanowienia dyrektora o dopuszczeniu do stosowania w księgowości programów komputerowych, stanowiącego załącznik Nr 3 do zarządzenia Nr 16/2009 z 9 czerwca 2009r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości zapisu, że zmiana wersji programu nie wymaga zmian zarządzenia, ponieważ jest on niezgodny z art. 10 ust. 1 pkt 3 lit. „b” ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223).
6. Przestrzeganie, aby dowody księgowe, w tym rozliczenia kosztów podróży służbowych, spełniały wymogi, o których mowa w art. 21 ust. 1 pkt. 6 ustawy o rachunkowości.
7. Bieżące ujmowanie w raportach kasowych przyjmowanych wpłat stosownie do wymogów określonych w art. 24 ust.5 pkt 3 ustawy o rachunkowości i pkt 14 Instrukcji kasowej.
8. Rozliczanie poleceń wyjazdów służbowych zgodnie z terminem określonym w § 8 a pkt 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 19 grudnia 2002 w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. Nr 236, poz.1990 ze zm.).
9. Wprowadzenie do ewidencji druków ścisłego zarachowania druków arkuszy spisu z natury, zgodnie z zapisem § 9 „Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych. Rozważenie możliwości komisyjnej likwidacji zbędnych druków świadectw.
10. Regulowanie zobowiązań finansowych w terminach ich wymagalności wskazanych w wystawionych fakturach, zgodnie z art. 35 ust. 3 pkt 3 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm), z uwzględnieniem przepisów ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240), która wchodzi w życie z dniem 1.01.2010 r.

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, zgodnie z przepisem art. 9 ust. 3 i ust. 4 powołanej ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuje w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, zawiadomienia o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby,

w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan

Stanisław Pępkowski

Burmistrz Przemkowa